

Mezitli Atıksu Arıtma Tesisi

Revize Çevresel ve Sosyal Eylem Planı (ÇSEP)

Ekim 2017

NIHAI

Sunan:

Mersin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (MESKİ)

Bu belgenin asıl sürümü İngilizce'dir. Aslına sadık kalınarak Türkçe'ye tercüme edilmiştir.

İçindekiler

1.	Çevresel ve Sosyal Eylem Planı	4
2.	ÇSEP Uygulanması ve İzlenmesi	11
2.1	Kurumsal Kapasite	11
2.2	Yüklenicilerin Yönetilmesi	11
2.3	Performans İzleme	11

Tablolar

Tablo 1-1 Mezitli Atıksu Arıtma Tesisi Projesi Çevresel ve Sosyal Eylem Planı.....	5
--	---

NIHAİ

1. Çevresel ve Sosyal Eylem Planı

Mersin, Türkiye’de yer alan Mezitli Atıksu Arıtma Tesisi Projesi için hazırlanan Çevresel ve Sosyal Eylem Planı (ÇSEP) aşağıda Tablo 1-1’de sunulmaktadır.

NIHAİ

Tablo 1-1 Mezitli Atıksu Arıtma Tesisi Projesi Çevresel ve Sosyal Eylem Planı

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük, Faydalar)	Koşul Yasal, EBRD PR, En İyi Uygulama	Kaynaklar, Yatırım İhtiyaçları, Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulamalar için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yıllık Durum Güncellemes i
1	PR 1: Çevresel ve Sosyal İnceleme ve Yönetim						
1.1	MESKİ ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemini kuracak ve belgelerini alacaktır.	Çevresel risklerin etkisinin azaltılması	EBRD PR1 Gönüllü ve en iyi uygulama ISO 14001 OHSAS 18001	Maliyetler: Yönetim süresi Bağımsız üçüncü taraf Yaklaşık 20.000 Euro Sorumluluk: MESKİ Kalite Yönetim Merkezi Şube Müdürlüğü ve Arıtma Tesisleri Daire Başkanlığı	2018'in ikinci çeyreği	ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Belgelendirmesi OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi belgesi	
1.2	MESKİ, kuruluş ile sosyal uygunluğun sağlanması için SA 8000 yönetim sistemini kuracaktır. Belgenin alınması da önerilmektedir.	Sosyal risklerin etkisinin azaltılması	EBRD PR1 Gönüllü ve en iyi uygulama SA 8000	Maliyetler: Yönetim süresi Bağımsız üçüncü taraf Yaklaşık 20.000 Euro Sorumluluk: MESKİ Kalite Yönetim Merkezi Şube Müdürlüğü ve Arıtma Tesisleri Daire Başkanlığı	2020 yılına kadar SA 8000	SA 8000 belgelendirmesi	
1.3	Yapısal bir bakım rejimi geliştirildiğinden ve takip edildiğinden emin olmak adına varlık yönetim planı (PAS55, ISO55001 veya eşdeğeri) geliştirilecektir. Özellikle bu bakım planları tesisin hizmet dışı kalması durumlarındaki acil / beklenmedik durum düzenlemelerini ele almalıdır	Çevresel uygunluğun ve yerel halka güven telkin edilmesinin sağlanması Halkın beklentilerinin yönetimi	EBRD PR1	Maliyetler: Yönetim süresi Sorumluluk: MESKİ	2019	Varlık Yönetim Planı mevcut	

NİHAİ

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük, Faydalar)	Koşul Yasal, EBRD PR, En İyi Uygulama	Kaynaklar, Yatırım İhtiyaçları, Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulamalar için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yıllık Durum Güncellemes i
2	PR 2: İşgücü ve Çalışma Koşulları						
2.1	Mühendislik-Satın Alma-İnşaat yüklenicisinin aşağıda listelenen maddelere göre EBRD PR2'ye uygun olarak İK Politikasını revize etmesinin ve İK prosedürlerini güncellemesinin sağlanması: <ul style="list-style-type: none"> işçi hakları işçilere adil muamele, ayrımcılık yapmama ve eşit fırsatlar da dâhil olmak üzere çalışma koşulları işçi-yönetim ilişkisi dernek kurma özgürlüğü işçi güvenliği ve sağlığı zorla çalıştırma ve çocuk işçiliği. İşçi konaklama kampları (varsa) 	Çalışan ilişkilerinin yönetilmesi	İş kanunları EBRD PR2	Maliyetler: Yönetim Süresi Öz kaynaklar Sorumluluk: MESKİ Kalite Yönetim Merkezi Şube Müdürlüğü ve Arıtma Tesisleri Daire Başkanlığı ve yüklenici	Aralık 2017	İK Boşluk analizi ve güncellenmiş İK prosedürleri yıllık çevresel ve sosyal rapor kapsamında EBRD'ye sunulacak	
2.2	Sahada bulunan tüm işgücünün (MESKİ, Yüklenici ve altyükleniciler) İK Politikası ve prosedürleri ile ilgili bilgilendirilmesi sağlanacaktır.	İyi insan kaynakları yönetimi ve geçerli bir işçi-yönetim ilişkisi. Genel olarak projenin hedeflerine ulaşmada artırılmış verimlilik ve üretkenlik.	EBRD PR2 Ulusal İş Kanunu (4857 sayılı) İyi uluslararası sanayi uygulaması	Maliyetler: Yönetim süresi Öz kaynaklar Sorumluluk: MESKİ Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı ve yüklenici	Aralık 2017 - inşaat ve işletme aşamaları boyunca devam eder	Sahadaki işgücü ile İK Politikası ile iletişime geçilmesi ile ilgili imzalı toplantı tutanakları.	
2.3	Şikâyet mekanizmasının tüm işçilerce (yüklenicinin işçileri de dâhil) her zaman ulaşılabilir olması ve tüm dâhili şikâyetlerin ve ilişkili eylemlerin kayıt altına alınması sağlanacaktır.	İyi insan kaynakları yönetimi ve geçerli bir işçi-yönetim ilişkisi. Şikâyetlerin zamanında ele alınması.	EBRD PR2 Gönüllü ve en iyi uygulama	Maliyetler: Yönetim süresi Sorumluluk: MESKİ Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı	Aralık 2017 - inşaat ve işletme aşamaları boyunca devam eder	Tamamlanan resmi şikâyetlerin kayıt edilmesi. Şikâyet formları ve alınan kararların kayıtları	
2.4	Yüklenici İzleme Programı geliştirecek ve bu program aşağıdakileri sağlayacaktır: <ul style="list-style-type: none"> uygun kaza raporlamasının doğrulanması yüklenicinin ÇSG personelinin eğitim ve mesleki bilgilerinin doğrulanması aylık standart çalışan denetimleri vasıtasıyla 	Çalışanlar ile zayıf ilişkiler kurulması ve medyadaki yansımaları riski.	EBRD PR 2 ve PR 4	Maliyetler: Yönetim süresi Öz kaynaklar Sorumluluk:	2017'nin dördüncü çeyreği - inşaat ve işletme aşamaları boyunca devam eder	İzleme programı İnceleme/denetleme kayıtları Çalışan	

NİHAİ

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük, Faydalar)	Koşul Yasal, EBRD PR, En İyi Uygulama	Kaynaklar, Yatırım İhtiyaçları, Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulamalar için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yıllık Durum Güncellemes i
	çalışma koşullarının (sosyal güvenlik, asgari ücret, çalışma saatleri, çocuk işçi/zorla çalıştırma olmaması, vb.) doğrulanması. İşletme başlamadan önce, AAT'nin işletilmesinde çalışan tüm personeli kapsayacak şekilde program güncellenecektir.			MESKİ Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı ve yüklenici		denetimlerinin kayıtları - işe alım belgeleri	
2.6	CH ₄ , H ₂ S, FeCl ₃ , vb. maddelerin depolanması ile ilgili riskler de dâhil olmak üzere tüm işletme faaliyetleri için güvenlik riski değerlendirmesi yapılacak ve belirlenen riskin etkisini azaltıcı eylemler ve kontroller uygulanacaktır. Risk kaydı düzenli olarak güncellenecek ve kontrol önlemlerinin etkinliğini gözden geçirmilecektir.	İş sağlığı ve güvenliğinin daha iyi uygulanması İşletme faaliyetleri sebebiyle olabilecek kazaların ihtimalini asgariye düşürme	EBRD PR2, PR4	Maliyetler: Yönetim süresi Sorumluluk: MESKİ Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı	İşletmenin başlamasından önce Yıllık gözden geçirme ve güncelleme	Risk değerlendirme dokümanı İşletme güvenliği risk kaydı ve risk kontrolleri Sağlık ve güvenlik yönetim planı	
3	PR 3: Kirlilik Önleme ve Azaltma						
3.1	(a) Havalandırılmalı Kum ve Yağ Tutucu ve Ön Çöktürme Tankları koku giderme ünitesine bağlanacak ve üzeri kapatılacaktır. (b) Havalandırma Tankları ve Biyofosfor Tanklarından kaynaklanan koku emisyonu oranlarını ölçmek için işletmenin ilk yılında koku izleme çalışmaları yapılacak ve EBRD ile birlikte daha fazla etki azaltıcı önlemleri tetiklemek için koku izleme yönetimi şekli ve sınır değer kriteri ile ilgili anlaşmaya varılacaktır. Çift yönlü hava emisyonu (koku) izleme yaklaşımı ele alınacaktır – 1) el izleme cihazları kullanılarak stratejik noktalardaki kokuya ek olarak 2) Havalandırma Tankları ve Biyofosfor tanklarındaki koku emisyon oranları sıklıkla kontrol edilecektir. (c) Modellemede kullanılan emisyon oranlarının sürekli olarak aşılması ve kokunun saha sınırlarının ötesinde algılanması durumunda, Havalandırma Tankları ve Biyofosfor Tanklarının üzeri kapatılacaktır. (d) Cıvardaki sakinlerin koku ile ilgili şikâyetleri sahada	Çevre yönetiminin daha iyi uygulanması Koku ile ilişkili muhtemel riskleri en aza indirme	EBRD PR 3 Gönüllü ve en iyi uygulama	Maliyetler: Yönetim süresi Bağımsız üçüncü taraf Havalandırılmalı Kum ve Yağ Tutucu ve Ön Çöktürme Tanklarını kapatmak için 1 Milyon Euro'ya kadar Her bir emisyon oranı ölçüm noktası için yaklaşık 1000 Euro Havalandırma Tankları ve Biyofosfor Tanklarını kapatma maliyeti ön fizibilite çalışmasına bağlıdır Sorumluluk: MESKİ Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı ve Arıtma	(a) Temmuz 2018 (b) Ocak 2018'den Ocak 2019'a kadar (c) Temmuz 2019 (d) Ocak 2018'den	Koku Ölçümleri Koku için Etki Azaltma Planı	

NİHAİ

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük, Faydalar)	Koşul Yasal, EBRD PR, En İyi Uygulama	Kaynaklar, Yatırım İhtiyaçları, Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulamalar için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yıllık Durum Güncellemesi
	<p>kokulu şikâyet kaydı defterinde tutulacaktır.</p> <p>(e) Saha için, sahanın dışındaki kokudan duyulan rahatsızlığı en aza indirmek için uygulanması gereken tüm önlemleri detaylı bir şekilde açıklayan bir koku etkisini azaltma planı hazırlanacaktır.</p> <p>(f) Bu uygulama tesisin 2. aşamasına başladığında bir kez daha tekrarlanmalıdır.</p>			<p>Tesisleri Daire Başkanlığı ve yüklenici</p> <p>(e) Mart 2019</p> <p>(f) Aşama 2 işlerinden önce</p>			
3.2	<p>Proje sahasının doğusunda yaklaşık 60 metreye kadar yeni konutlar inşa edilmeye devam etmektedir. Ayrıca, proje sahasına 14 m uzaklıkta bir başka konut binası daha bulunmaktadır ve inşaat aşaması devam etmektedir. Yaklaşık 60 m uzaklıktaki binadaki gürültü seviyesi 75,6 dBA olarak ölçülmüştür. Arıtma tesisinin inşaatının tamamlanmasından önce bu binaların inşaatının tamamlanması ve insanların bu binalarda yaşamaya başlaması durumunda, binadaki gürültü seviyesinin sınır değerleri aşıp aşmadığını görmek için gürültü ölçümleri yapılacaktır.</p> <p>Aşması durumunda ise, gürültü değerlendirme çalışması yaparak etki azaltıcı önlemlerin belirlenecek ve alıcılardaki ulusal ve IFC gürültü standartlarına uygun olarak gürültü seviyelerinin azaltılması için önlemler uygulanacaktır.</p>	<p>Çevre yönetiminin daha iyi uygulanması</p> <p>Taşere edilen tesisler ve işletmeler ile ilgili muhtemel risklerin asgariye indirilmesi.</p>	<p>EBRD PR 3</p> <p>Gönüllü ve en iyi uygulama</p>	<p>Maliyetler:</p> <p>Yönetim süresi</p> <p>Bağımsız üçüncü taraf</p> <p>Yaklaşık 3000 Euro - koku ölçümleri</p> <p>Yaklaşık 7000 Euro - koku değerlendirmesi</p> <p>Sorumluluk:</p> <p>MESKİ Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı ve Arıtma Tesisleri Daire Başkanlığı ve yüklenici</p>	<p>Binanın inşaatı tamamlandıktan sonra, arıtma tesisinin devam eden inşaatı süresince</p>	<p>Şikâyet kayıtları</p> <p>Koku ölçüm raporları</p>	
3.3	<p>Tehlikeli ve tehlikesiz atıkların toplanması, taşınması ve bertaraf edilmesi için lisanslı atık bertaraf şirketleri ile anlaşma imzalanacaktır.</p>	<p>Daha iyi atık yönetimi</p> <p>Çevre mevzuatına uygunsuzluk olması riski</p>	<p>EBRD PR3</p> <p>Yerel uygunluk</p>	<p>Maliyetler:</p> <p>Yönetim süresi ve önerilen geliştirmeler için yapılacak masraflar</p> <p>Yaklaşık 10000 Euro</p> <p>Sorumluluk:</p> <p>MESKİ Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı ve Arıtma Tesisleri Daire</p>	<p>2017'nin dördüncü çeyreği - inşaat ve işletme aşamaları boyunca devam eder</p>	<p>Uygun kirlilik önleme önlemleri mevcut</p>	

NİHAİ

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük, Faydalar)	Koşul Yasal, EBRD PR, En İyi Uygulama	Kaynaklar, Yatırım İhtiyaçları, Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulamalar için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yıllık Durum Güncellemes i
Başkanlığı							
5	PR 5: Arazi Edinimi, Gönülsüz Yeniden Yerleşim ve Ekonomik Yer Değiştirme						
5.1	PR2'ye uygun olarak tazminat ödemeleri yapıldıktan sonra etkilenen hane halkının geçim kaynaklarının yeniden yapılandırılmasının izlenmesi için düzenli (yıllık) bir danışma mekanizması kurulacak ve gerekirse etkilenen insanlar geçim kaynaklarının artırılması ile ilgili desteklenecek ve tavsiyelerde bulunulacaktır.	İnsan haklarına saygı gösterilmesi sağlanıyor. Etkilenen insanların kullanımında kısıtlama olmasından kaynaklı olumsuz sosyal ve ekonomik etkiler azaltılmaktadır.	EBRD PR5	Maliyetler: Yönetim süresi Sorumluluk: MESKİ Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı ve Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığı	2017'nin dördüncü çeyreği: Her bir etkilenen insanla bir defa	Danışma süreci belgelendi.	
5.2	Etkilenen her sekiz kişiye de kurumsal seviyede bir şikâyet mekanizmasının bulunduğu ve tazminatları ile ilgili özel endişelerini belirtebilecekleri bilgisi verilecektir.	İnsan haklarına saygı gösterilmesi sağlanıyor. Etkilenen insanların kullanımında kısıtlama olmasından kaynaklı olumsuz sosyal ve ekonomik etkiler azaltılmaktadır.	EBRD PR5	Maliyetler: Yönetim süresi Sorumluluk: MESKİ Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı ve Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığı	Bilgi paylaşımı: 2017'nin dördüncü çeyreği, bir sefere mahsus Şikâyet: 2017'nin dördüncü çeyreği, sürekli	Bilgi paylaşımı belgelendi. Paylaşım esnasında şikâyet formları ve izleme formları sunuldu.	
10	PR 10: Bilgi Açıklama ve Paydaş Katılımı						
10.1	PKP'de tanımlandığı üzere katılım faaliyetleri gerçekleştirilecektir.	Müşteri, çalışanları, yerel halk arasında açık ve şeffaf katılım	EBRD PR 10	Maliyetler: Yönetim süresi Sorumluluk: MESKİ Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğü	Tüm aşamalarda sürekli	Katılım etkinlikleri belgelendi.	
10.2	Muhtemel çevresel ve sosyal etkiler, etki azaltıcı önlemler, izleme sistemi ve şikâyet mekanizması ile ilgili kamuyla sürekli bilgi paylaşımı sağlanacaktır. İnternet sitesinde düzenli olarak AAT'de kullanılan çevresel teknolojiler ve işletme faaliyetleri ile ilgili bilgi paylaşılacak ve AAT civarında yeni oturmaya başlayanlara broşür dağıtılacaktır.	Bilgi paylaşımının düzgün şekilde yapılmaması durumunda yerel halk ve paydaşlar ve de düzenleyiciler ile zayıf ilişkiler kurulması riski.	EBRD PR 10	Maliyetler: Yönetim süresi Sorumluluk: MESKİ Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğü	Projenin tüm önemli kademelerinde düzenli olarak	Projenin ilerlemesi ile ilgili halkın düzenli olarak bilgilendirilmesi.	

NİHAİ

No.	Eylem	Çevresel ve Sosyal Riskler (Yükümlülük, Faydalar)	Koşul Yasal, EBRD PR, En İyi Uygulama	Kaynaklar, Yatırım İhtiyaçları, Sorumluluk	Zaman Çizelgesi	Başarılı Uygulamalar için Hedef ve Değerlendirme Kriterleri	Yıllık Durum Güncellemes i
10.3	Proje bazlı bir şikâyet mekanizması oluşturulacak ve mekanizmanın kamu tarafından kullanılması teşvik edilecektir. Mekanizmanın "Alo 185" hattı ya da kurumsal şikâyet prosedürü ile koordine edilecektir. Proje ile ilgili olarak alınan, kaydedilen, karara bağlanan ve izlenen şikâyetin gözden geçirilebilmesi için her zaman ulaşılabilir olan projeye özel bir şikâyet mekanizması hazırlanacaktır.	İyi sanayi uygulaması. İyi halkla ilişkiler.	EBRD PR 10	Maliyetler: Yönetim süresi Sorumluluk: MESKİ Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğü	Tüm aşamalarda sürekli	Şikâyetler ve alınan kararlar ile ilgili Aylık İzleme Raporu.	
10.4	Katılımcı bir izleme mekanizması oluşturularak yerel halk ve temsilcilerle çevresel ve sosyal konular / izleme sonuçları ile ilgili bilgi paylaşılacaktır (bu madde gelecekte bölge sakinlerinden gelebilecek şikâyetleri önlemek için önem arz etmektedir).	İyi sanayi uygulaması. İyi halkla ilişkiler. Şeffaflık ve iyi yönetim	EBRD PR 10	Maliyetler: Yönetim süresi Sorumluluk: MESKİ Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğü	İşletme aşaması	Katılımcı İzleme Komitesi ile üç ayda bir ya da yılda iki kere toplantı (toplantı sıklığına yerel halkın ihtiyaçlarına göre karar verilmelidir)	

2. ÇSEP Uygulanması ve İzlenmesi

2.1 Kurumsal Kapasite

Etki azaltıcı önlemler ve izleme faaliyetlerini etkin bir şekilde uygulamak için MESKİ bir kurumsal yapı oluşturmuş ve sürdürmekte ve imkânlarını (yani bütçe ve uzman personel) güçlendirmektedir. Bu durum aşağıdakileri içermektedir:

- Sahaya özel personel ya da idari seviyede personel atanacaktır. Bu personelin sorumlulukları tam olarak belirlenecektir.
- Etkin ve sürekli sosyal ve çevresel performansa ulaşmak için yeterli insan kaynağı ve mali kaynaklar sunulacaktır.
- İşletmeci atanan personelin yeteneklerini değerlendirecek ve uygun niteliklere sahip olduklarından emin olacaktır. Gerekirse, işin yapılması için gereken bilgi ve becerilerin elde edilmesi için personele eğitim verilecektir.

MESKİ, 13 Şubat 2017 tarihli görevlendirme yazısı ile ÇSEP ve izleme faaliyetlerini uygulamak için personel atamıştır.

MESKİ'de insan kaynakları ya da halkla ilişkiler için tanımlı özel bir personel bulunmamaktadır. Ancak, MESKİ'nin kendi kurumsal yapısında Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğü mevcuttur. Bu müdürlük tüm insan kaynakları ve halkla ilgili faaliyetlerden sorumludur.

İşletme aşaması için, ÇSEP gerekliliklerini takip etmek İşletmecinin yükümlülüğündedir. Bu sebeple, İşletmecinin kurumsal yapısında ÇSEP gereklilikleri takibinden sorumlu olacak personeller atanmış olmalıdır. Bu personeller aynı zamanda aşağıdaki bölümlerde açıklanan izleme çalışmaları için İşletmeci tarafından işe alınacak Çevre Danışmanı ile koordinasyon sağlanmasından da mesul olacaktır. İnşaat aşaması için ihtiyaç duyulacak olan yüklenici yönetimi aşağıda sunulmaktadır.

2.2 Yüklenicilerin Yönetilmesi

Bu ÇSEP'in uygulanmasından İşletmeci sorumlu olsa da, inşaat aşamasında sahada görev yapan pek çok yüklenici ve altyüklenici olacaktır. Bu sebeple, İşletmeci, tüm yüklenicilerin bu ÇSEP'in gerekliliklerinden tam olarak haberdar olmasını ve bu ÇSEP'te ortaya konan gereklilikleri karşılamasını sağlayacaktır. Bu nedenle etkin bir yüklenici yönetimi için aşağıdakiler yapılacaktır:

- Sözleşmeler ile ilgili çevresel ve sosyal riskler değerlendirilecektir.
- İhale dokümanlarında ilgili PR'lar ve ÇSEP gereklilikleri de bulunacak ve bu koşulları sağlayacak yetkin yükleniciler işe alınacaktır.
- Yüklenicilerin görevlerini PR'lar ve ÇSEP gerekliliklerine göre yerine getirecek bilgi ve beceriye sahip olmaları sağlanacaktır.
- Yüklenicilerin koşullara uygun şekilde hareket edip etmedikleri izlenecektir.
- Yüklenicilerin altyüklenicilerinin de benzer düzenlemelere sahip olmaları gerekecektir.

2.3 Performans İzleme

İşletmeci, bu ÇSEP'in uygulanmasını izlemek için prosedürler oluşturacaktır. İşletmecinin, EBRD'nin projeye katılımı süresince düzenli olarak izleme yapmak üzere nitelikli ve deneyimli uzmanları işe alması gerekecektir. İzleme sonuçları EBRD'ye belgelerle sunulacak ve bu sonuçlara dayanarak İşletmeci gerekli düzeltici ve önleyici faaliyetlerde bulunacaktır. İlk ÇSEP'i revize etmek gerekebilir, bu yüzden revize ÇSEP ve/veya telafi programı Banka'ya onay için sunulacaktır. EBRD'nin Çevresel ve Sosyal Politikası (2008) gereğince, İşletmeci proje sahasını EBRD'nin çevresel ve sosyal uzmanları veya EBRD adına hareket eden danışmanlar ile ziyaret edecektir.

